

ÅRSBERETNING 2012

ARENDALE KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

ÅRSBERETNING – REGNSKAP 2012

Arendal kommunale pensjonskasse

INNHold

Hovedtall	4
Styrets beretning.....	5
Resultatregnskap	12
Kontantstrømsanalyse	16
Noter til regnskapet.....	17
Revisjonsberetning	32
Aktuarberetning.....	34

Hovedtall

Nøkkeltall (1000 kr)	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Premieinntekter	216 488	184 684	140 098	143 415	194 275	142 980
Finansinntekter netto	164 186	5 209	133 364	115 232	-16 028	95 570
Pensjonsutbetalinger netto	64 657	58 868	51 279	47 094	41 327	34 204
Driftskostnader	6 979	6 816	5 535	4 770	4 494	4 515
Forvaltningskapital	2 008 351	1 786 831	1 662 887	1 409 322	1 253 649	1 056 490
Premiereserve	1 547 861	1 340 302	1 197 631	1 090 065	1 007 000	856 449
Premiefond	47 088	116 263	99 500	64 824	98 086	53 000
Tilleggsavsetninger	22 928	22 928	25 000	15 000		
Kursreguleringsfond	123 913	57 892	92 032	38 329	0	52 731
Egenkapital	187 125	195 166	201 922	162 573	146 209	87 000
Sikkerhetsfond						4 899
Risikoutjevningfond	3 629	3 629	3 629	3 629	4 899	
Skatter	35 633	11 220				

Forholdstall

Driftskostnader i % av:

Premieinntekter	3,22%	3,69%	3,95%	3,33	2,31	3,15
Forvaltningskapital	0,35%	0,38%	0,33%	0,34	0,36	0,43

Bokført avkastning	4,67%	5,03%	4,93%	6,04%	3,31%	10,60%
Verdijustert avkastning	9,1%	2,80%	9,30%	13,05%	-4,62%	4,16%

Egenkapitaldekning	12,21%	15,22%	16,84%	18,17%	20,19%	12,58%
Dekningsgrad	95,04%	95,20%	92,77%	88,24%	89,10%	84,44%

Medlemsbestand

Aktive	2 744	2 513	2 310	2 204	2 153	2 148
Oppsatte rettigheter	3 477	3 392	3 336	3 216	3 011	2 714
Alderspensjonister/AFP	590	588	609	567	504	480
Uførepensjonister	599	583	590	586	559	527
Ektefellepensjonister	110	105	103	108	107	105
Barnpensjonister	8	8	8	9	9	6
Sum medlemmer i alt	7 528	7 189	6 956	6 690	6 343	5 983

STYRETS BERETNING

Arendal kommunale pensjonskasse ble opprettet 1. juli 1916 av Arendal kommune. Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til pensjonskassens vedtekter, samt å yte god service til medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

Pensjonskassens kontorer er lokalisert i det gamle rådhuset, Rådhusgaten 10.

Pensjonskassen er underlagt de samme lover og forskrifter som gjelder for finans- og forsikringsbransjen og er under tilsyn av Finanstilsynet.

Regnskapet føres i henhold til forskrift for årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper (FOR 1998-12-16 nr 1241).

Pensjonskassen registrerer pensjoner på eget lønnsbrukernummer i IBM, mens kommunes lønnsavdeling forestår utbetalingene. Lønnsdata overveltes automatisk fra lønssystemet til medlemsregisteret i Bluegarden Pensjon (pensjonskassens dataprogram).

Organisasjon og ledelse

Alle funksjoner i pensjonskassen er skilt fra kommunens øvrige virksomhet. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens, og pensjonskassen hefter ikke for kommunens forpliktelser.

Styret

Pensjonskassen er en egen juridisk enhet med pensjonskassens styre som høyeste beslutende organ.

Styret har arbeidsgiveransvaret for de ansatte i pensjonskassens administrasjon.

Styret velges for samme periode som bystyret, og består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. 2 medlemmer oppnevnes av arbeidstakernes organisasjoner blant innskuddspliktige medlemmer i pensjonskassen og pensjonistene. I hht vedtektenes § 3-1, som ble gjort gjeldende fra 1.1.2008, skal bystyret oppnevne 3 medlemmer med personlige varamedlemmer til pensjonskassens styre, hvorav 1 medlem med varamedlem ikke skal ha tilknytning til pensjonskassen eller arbeidsgiver, foretak, forening eller annen institusjon med pensjonsordning i pensjonskassen.

Følgende medlemmer og personlige varamedlemmer er valgt inn i styret for Arendal kommunale pensjonskasse for perioden 1. november 2011 – 31. oktober 2015:

Oppnevnt av Bystyret:

Styremedlemmer

Anders Kylland (Frp)

Nils Johannes Nilsen (Ap)

Anne-Marie Beyer Larsen (uavhengig)

Personlige varamedlemmer

Gunn Kåss (Frp)

Karl Mork (Ap)

Jan Willy Jensen (uavhengig)

Oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner:

Styremedlemmer

Trygve K. Hanssen (FF)

Anne Lise Kirkedam (Delta)

Personlige varamedlemmer

Astri Johansson (FF)

Øystein Neegaard (UF)

Styret består av 3 menn og 2 kvinner. Likestillingsloven er oppfylt ved at 40% av styremedlemmene er kvinner.

Pensjonskassens styre har valgt Anders Kylland til styrets leder og Trygve K. Hanssen til nestleder.

Det har i 2012 vært avholdt 8 styremøter.

Agder-Team Revisjon AS og aktuar Pål Lillevold møter samtidig på minst 2 styremøter pr. år. Kommunerevisor møter fast i styremøtene.

Det har i 2011 vært avholdt 8 styremøter.

Agder-Team Revisjon AS og aktuar Pål Lillevold møter samtidig på minst 2 styremøter pr. år. Kommunerevisor møter fast i styremøtene.

Administrasjon

I administrasjonen er det 4 ansatte, fordelt på 4 årsverk.

Pål Lillevold er ansvarshavende aktuar og forsikrings-teknisk rådgiver for pensjonskassen.

Agder-Team Revisjon AS er revisor for pensjonskassen.

Arendal Revisjonsdistrikt IKS er rådgiver og kontrollorgan i hht kapitalforvaltnings-forskriften for pensjonskassen.

Pensjonskassen har avtale med rådgivende lege Brynjulf Barexstein ved behandling av søknad om brutto uførepensjoner.

Pensjonskassen har avtale med Sparebanken Sør om forvaltning og depot av utlånsmassen.

Pensjonskassen har avtale med Atecon Finans AS v/ finansrådgiver Tormod Andreassen om rådgivning ved handel av verdipapirer.

Pensjonskassen har avtale med Bluegarden AS/Gabler og Wassum (Pensjonskonsult) om programutvikling og brukerstøtte for ajourhold av medlemsbestand, pensjonsberegning og forsikringsteknisk beregning. Programmet går under benevnelsen Bluegarden Pensjon. De fleste pensjonskassene har inngått avtale om sentral driftsløsning med Bluegarden AS.

Pensjonskassen er omfattet av avtale om overføring av pensjonsrettigheter mellom offentlige pensjonsordninger. Arbeidstakere som har vært innmeldt i flere offentlige pensjonsordninger vil, etter avtalen, få pensjon som om de hele tiden hadde vært medlem av en og samme pensjonsordning.

Pensjonskassen er medlem av interesseorganisasjonen Pensjonskasseforeningen NPF som organiserer kommunale/fylkeskommunale/private selvstendige pensjonskasser. NPF er høringsinstans for endringsforslag innen finans og pensjon som berører tjenestepensjonsordningene, og tilbyr kurs, samlinger og veiledning overfor sine medlemmer.

Pensjonskassen er medlem av Kommunenes Sentralforbunds arbeidsgivervirksomhet for bedrifter, KS Bedrift.

Trykderetten er ankeinstans for vedtak som vedrører pensjon og samordning.

Arbeidsmiljøet i pensjonskassen er godt, og virksomheten forurenser ikke det ytre miljø.

Kapitalforvaltning

Forvaltningskapitalen var ved årets utgang 2.008 millioner kroner (1.787 millioner kroner), en økning på 12,37% (7,46%).

Styrets intensjon er å forvalte kapitalen på en sikker måte med lav risikoprofil. Målet er likevel å oppnå en god avkastning og å spre kapitalen i ulike typer verdipapirer.

Finansrådgiver deltar på fire styremøter årlig hvor det legges opp strategier og taktikker for forvaltningen.

Adm. direktør har delegert myndighet til å godkjenne verdipapirhandel innenfor vedtatte rammer.

Makro **2012 – et år med stor usikkerhet og svingninger**

2012 ble et meget godt år for pensjonskassens kapitalforvaltning. Gjennom året var det store svingninger i aksjemarkedet og statsobligasjonsrentene falt til historisk ekstremt lave nivåer. Rentene på statsobligasjoner og bankinnskudd var i hele 2012 lavere enn den årlig garanterte avkastningen som pensjonskasser er forpliktet til å oppnå. Dette har stilt store krav til pensjonskassens strategi for kapitalforvaltning, og den løpende plasseringen av finanskapitalen. Det er derfor meget tilfredsstillende at pensjonskassen har oppnådd en avkastning som oppfyller det lovpålagte garantikravet på knapt 3%. Grunnlagsrenten for ny opptjening ble i 2012 satt ned til 2,5%, og det reduserte det gjennomsnittlige garantikravet til noe under 3%.

2012 har også vært krevende på administrasjons- og rapporteringssiden, bl.a. med forberedelse til langt mer omfattende stresstest-rapportering i 2013 enn tidligere. For pensjonskasser som ikke har satt bort pensjonsberegningene, har endringer i Folketrygden gitt betydelige endringer og arbeid med beregningene av kommunale pensjoner som er samordnet med Folketrygden. For alle pensjonskasser har det naturlig nok også gitt en betydelig økning i henvendelser fra medlemmene.

Finansmarkedet ble i 2012 preget av store svingninger i aksjekurser og fall i statsobligasjons-renter. I første rekke skyldes det stor og varierende usikkerhet omkring den makroøkonomiske utviklingen globalt, og spesielt var usikkerheten knyttet til gjeldskrisen i euro-området, konjunkturutviklingen i Kina og USAs finanspolitikk. Usikkerheten økte investorenes krav til avkastning og reduserte mange aktørers tro på aksjer som gunstig aktivaklasse. Dette ga tidvis store kurssvingninger.

Finanskrisen i 2008-09 førte til betydelig svikt i industri-landenes skatteinntekter og økte utgifter. Resultatet var at flere land fikk et stort budsjettunderskudd og økte flere lands statsgjeld. Etter en god start på året, ble finansmarkedet ut over våren skremt av økte gjeldsproblemer for Hellas og flere andre euroland, og dermed frykt for at euro-systemet skulle kollapse. Frykt for et nytt internasjonalt tilbakeslag under utvikling ble påvirket av klart svakere vekst i Kina og enkelte andre vekstmarkeder, og ikke minst flere tegn til svikt i USA. Svak økonomisk vekst medførte at enkelte euro-land ikke reduserte budsjettunderskuddet nok til å redusere den stadig økende statsgjelden. Dermed steg rentene på disse

landenes statslån til nivåer som ville gi kollaps i landenes statsfinanser.

2. kvartal ble derfor preget av betydelig uro i finansmarkedet og stort kursfall på aksjer. Etablering av omfattende støtteordninger i regi av EU, betydelige lån og finansielle bidrag til Hellas og en kraftig omlegging av den europeiske sentralbankens likviditetspolitikk reduserte i løpet av 3. kvartal frykten for at euro-systemet ville bli oppløst. I 2. halvår ble også den kinesiske pengepolitikken lempet på i takt med klar nedgang i inflasjonstakten, og mot slutten av året kom det klare tegn på at veksttakten i Kina igjen var økende. Penge- og likviditetspolitikken til USA og Storbritannia ble også lagt ytterligere om i stimulerende retning i løpet av året, og det kom etter hvert klare tegn på økt veksttakt i USA. Finansmarkedet var imidlertid mot slutten av året fortsatt preget av usikkerhet omkring fremtiden, både når det gjaldt konjunkturutviklingen i Europa, men spesielt omkring USAs finanspolitikk i 2013.

Norsk realøkonomi ble også i 2012 lite påvirket av den svake utviklingen i Europa takket være høye oljepriser og høy aktivitet i oljesektoren. Likevel ble det norske finansmarkedet og finansinstitusjonene påvirket. Gjeldskrisen i Europa og omtrent ingen økonomisk vekst førte til at den europeiske sentralbanken satt ned sin styringsrente. For at dette ikke skulle føre til en uønsket styrking av kronkursen og fordi inflasjonstakten i Norge falt ytterligere betydelig under styringsmålet på 2,5% for pengepolitikken, satte Norges Bank også ned sin styringsrente våren 2012 med ¼ %-poeng til 1,5% etter at renten bare få måneder i forveien var satt ned ½ %-poeng.

Gjeldskrisen i Europa og uroen i finansmarkedet førte til store forskjeller i rentene på statsobligasjoner mellom land. I finansmarkedet betraktes den norske stat som en meget sikker låntaker, og dette har gitt ekstremt lave statsobligasjonsrenter. Rentene på lange norske statsobligasjoner falt fra noe under 2,5% ved begynnelsen av 2012 til bare omkring 2% ved halvårsskiftet, det laveste nivå på 200 år. I 2. halvår steg renten på statsobligasjoner noe og var ved utgangen av året nesten igjen på nivå ved årets begynnelse. Rentene på obligasjoner utstedt av norske banker og selskaper i næringslivet for øvrig holdt seg høye i første del av 2012, men falt deretter, ikke minst fordi renten på tilsvarende lån internasjonalt har falt i kjølvannet av de store internasjonale sentralbankenes omfattende kjøp av obligasjoner i markedet. Kurs-fallet på ikke-statsobligasjoner har sammen med renten på slike obligasjoner gitt god avkastning, i motsetning til avkastningen på statsobligasjoner.

Pensjonskassen hadde i 2012 ikke plassert i statsobligasjoner, men plassert betydelige beløp i ikke-statsobligasjoner, og dette er en viktig årsak til den gode avkastningen

på Pensjonskassens finanskapital i 2012. En annen viktig årsak er meget god avkastning på plasseringene i aksjer i 2012. Hovedindeksen på Oslo Børs steg hele 18,3% i 2012. Det var noe mer enn sentrale aksjeindekser i de store markedene. Kursoppgangen på aksjer kom i 2. halvår og var ganske bredt basert.

Pensjonskassen har vedtatt en strategi for forvaltningen av sin finanskapital (investeringsstrategi) som reflekterer de langsiktige pensjonsforpliktelsene pensjonskassen har og målet. På bakgrunn av de store krisene i global økonomi i 2008-9 og 2011-12, turbulensen i finansmarkedet og svakt aksjemarked, har styret likevel etter grundig diskusjon, opprettholdt en langsiktig orientert aksjeandel på omkring 20%. Dette ga god uttelling i 2012. Pensjonskassen har tettere enn tidligere på grunnlag av prisingen i aksjemarkedet, forventninger til konjunkturer og markedsutvikling, gjort løpende endringer i aksjeplasseringene, så vel aksjeandel som valg av fond, og det har bidratt til god finansavkastning i 2012.

Finansavkastningen

Pensjonskassen oppnådde iflg. avkastningsoversikten en verdjustert avkastning på 9,1 % (2,8%). Avkastningen er 3,3%-poeng bedre enn referanseindeksen som var på 5,8%. Referanseindeksen reflekterer gjennomsnittet av andre norske pensjonskasser og livselskapene.

Kapitalforvaltning

Årsregnskapsforskriften ble med virkning fra 1.1.2008 endret som følge av endringer i forsikringslovgivningen og tilpasning til internasjonale EU-godkjente regnskapsprinsipper (IFRS/IAS).

Egenkapitalen pr. 31.12.2012 utgjør 187 millioner kroner (195 millioner kroner) og dette gir en kapitaldekning på 12,65% (15,22 %). I henhold til Finansdepartementet/Finanstilsynets krav, skal kapitaldekningen være på minst 8%.

Regnskapet er avlagt med forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningene er til stede. Styret er ikke kjent med at det er knyttet usikkerhet til regnskapet ut over det som allerede er innarbeidet i regnskapet gjennom verdireguleringer på aksjer og obligasjoner.

Skatt

Med virkning fra 01.01.2012 ble det gjort vesentlige endringer i skattereglene for livselskaper og pensjonskasser, hvilket betyr at pensjonskassen må skatte av realiserte gevinster på aksjer i kollektivporteføljen. Dette var tidligere innenfor Fritaksmetoden.

Forsikringsteknisk oppgjør

Aktuaren har foretatt forsikringstekniske beregninger pr. 31.12.2012 som viser en dekningsgrad på 95,04 % som er 4,56 % over godkjent opptrappingsplan.

Premiefond

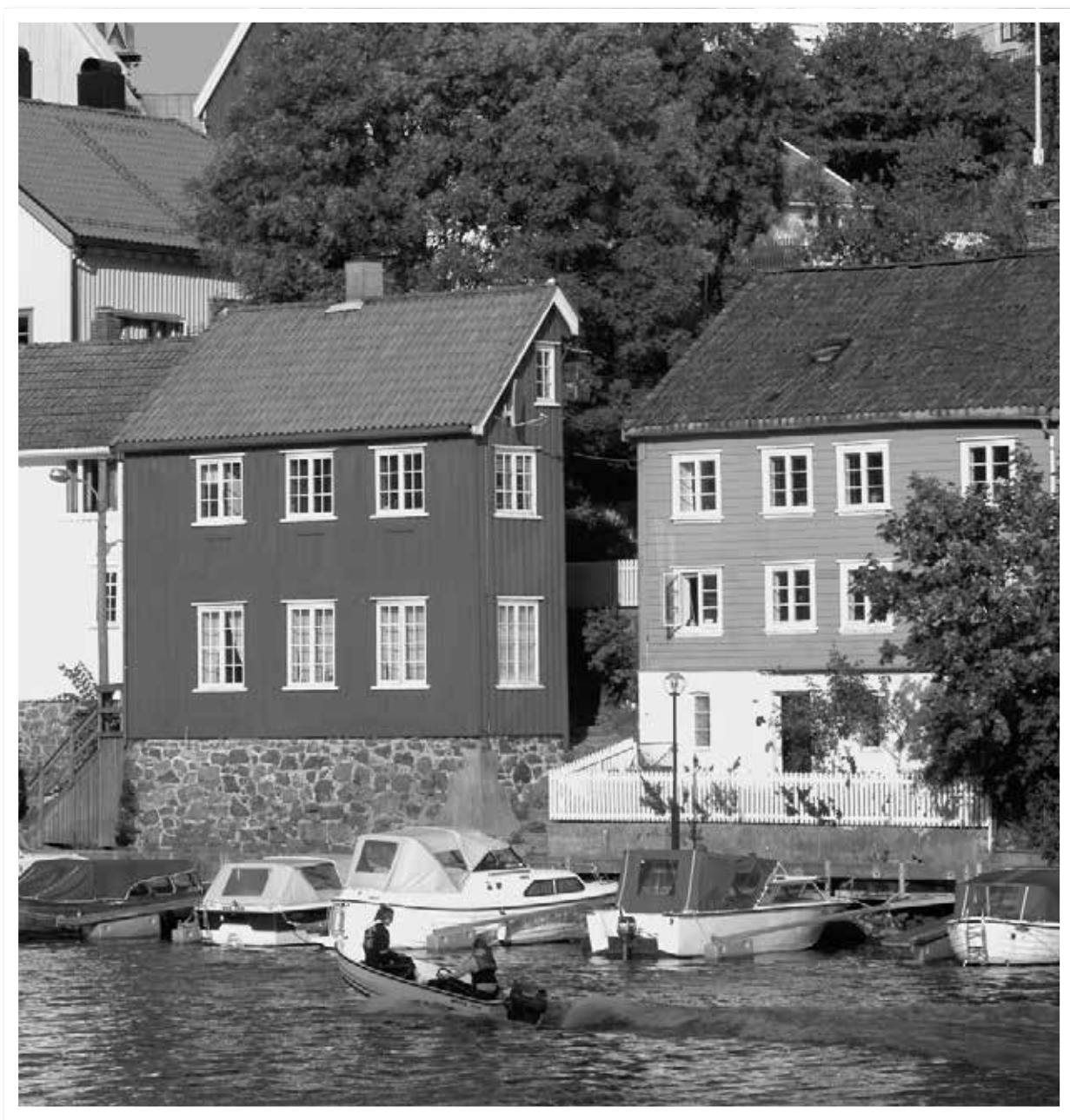
Pensjonskassen har pr. 31.12.2012 opparbeidet 47 millioner kroner (116,3 millioner kroner) i premiefondet.

Reguleringspremie

Reguleringspremien for lønns- og G-oppgjøret skal dekkes av arbeidsgiverne i sin helhet. Reguleringspremien i 2012 utgjorde 63,1 millioner kroner, og ble etter kommunens ønske belastet premiefondet.

Utlånsvirksomheten

Utlån til medlemmene pr. 31.12.2012 utgjorde 33,7 millioner kroner (30 millioner kroner) fordelt på lån. Pensjonskassen yter 1. prioritets pantelån til medlemmene innenfor 60 % av lånetakst.

Medlemsbestanden

Medlemstallet i AKP var **7189** (6956) ved utgangen av 2011.

År	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Aktive	2744	2513	2310	2204	2153	2148	1810
Pensjonister *	1558	1284	1310	1270	1179	1121	1092
Oppsatte	3477	3392	3336	3216	3011	2714	2689

* Inkluderer AFP-pensjonister og barnepensjonister.

Arendal kommunale pensjonskasse er pliktig pensjonsordning for arbeidstakere som har et arbeidsforhold på minst 14 timer pr. uke i Arendal kommune, herunder Arendal Eiendom KF og Arendal Havn KF, Arendal kirkelige fellestråd, Torbjørnsbu Verksted AS, Hove Drifts- og utviklingsselskap AS, Etablerersenteret IKS, Arendal Kulturhus AS og pensjonskassen.

Eydehavn Vekst AS ble lagt ned i 2012. Fremtidige pensjonsforpliktelser ble overtatt av Arendal kommune.

Timelønnede arbeidstakere meldes inn i pensjonskassen hvis arbeidstiden i gjennomsnitt minst utgjør 168 timer pr. kvartal. Det betyr at alle som ikke har et fast forpliktende arbeidsforhold blir midlertidig trukket for pensjonspremie ved utlønning. Avregningen blir gjort

etter hvert kvartal, og dersom de fyller vilkårene på 168 timer, blir de innmeldt i pensjonskassen - hvis ikke, får de pensjonspremien tilbakebetalt.

Unntatt fra medlemskap er lærere som er tilsluttet Statens Pensjonskasse og sykepleiere og leger som er tilsluttet KLP.

Pensjonsordningen er et bruttosystem med garantert pensjonsnivå på 66% av lønn ved fratreden ved full opp-tjeningstid – 30 år. Garantien betinger at Folketrygden ikke må tas ut før tidligst ved fylte 67 år.

Pensjonskassen yter alders- og uførepensjon, etterlattepensjon og barnepensjon.

Pensjonister

Ved årets utgang hadde AKP **1284** pensjonister.

Nedenstående tabeller viser fordelingen på de forskjellige pensjonsarter:

År	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Alderspensjon/AFP	694	588	609	567	504	480	458
Uførepensjon	599	583	590	586	559	527	512
Etterlattepensjon	110	105	103	108	107	105	109
Barnepensjon	8	8	8	9	9	6	10

Fordelt på kvinner

År	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Alderspensjon/AFP	496	417	426	394	355	338	320
Uførepensjon	523	504	511	508	485	455	442
Etterlattepensjon	65	61	61	68	71	74	75
Barnepensjon	3	4	4	5	4	2	4

Fordelt på menn

År	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Alderspensjon/AFP	198	171	183	173	149	142	138
Uførepensjon*	76	79	79	78	74	72	70
Etterlattepensjon	45	44	42	40	36	31	34
Barnepensjon	5	4	4	4	5	4	6

* Barnetillegg er inkl. i foreldrenes uførepensjon

- 47 (56) AFP-pensjonister 62, 63, 64 år er inkl. i alderspensjonen
- 57 (44) AFP-pensjonister 65, 66 år er inkl. i alderspensjonen

Avtalefestet pensjon (AFP 62, 63, 64 år) finansieres av arbeidsgiver, og administreres av pensjonskassen.

Det er i 2012 innvilget 58 (38) uførepensjoner hvorav 50 kom fra den yrkesaktive bestanden og 8 kom fra personer med oppsatte rettigheter (fripoliser).

- 6 (13) uførepensjonister er tilbake i lønnet arbeid
- 25 (20) uførepensjonister er blitt AFP-/alderspensjonister
- 5 (8) uførepensjonister har fått oppsatte rettigheter
- 6 (4) er døde

Antall netto uføretilfeller er i 2012 /økt med 16 (reduisert med 7 i 2011).

Oppreservering for økt levetid

Finanstilsynets har besluttet at det skal innføres et nytt dødelighetsgrunnlag for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser med virkning fra 2014. Bakgrunnen er økt og økende levetid, og det nye grunnlaget vil medføre økt avsetningsbehov for sikring av pensjonskassens påløpte pensjonsforpliktelser. Det forutsettes at minst 20% av økt avsetning skal dekkes av pensjonskassens egenkapital. Utover dette kan finansiering skje ved disponering av overskudd først i 2012 og 2013 og deretter ved en opptrappingsplan for 2014-2018 som skal godkjennes av Finanstilsynet. For 2012 er 25,7 millioner kroner disponert som forhåndsreservering for dette formålet.

Resultatdisponering

Resultat før særlig avsetning på 59,2 millioner kroner før skatt er anvendt slik:

Overført til opptjent egenkapital	16,4 millioner kroner
Overført til premiefond	17,1 millioner kroner
Oppreservering for økt levetid	25,7 millioner kroner

Utsiktene fremover

- Pensjonskassens styre og administrasjon vil i likhet med tidligere år være aktive i kapitalforvaltningen, og søke å oppnå optimale plasseringsformer i forhold til risiko, spredning og avkastning.
- Styret og administrasjonen vil også i tiden fremover arbeide med å videreutvikle pensjonskassen som en konkurransedyktig ordning til beste for medlemmene, pensjonistene og arbeidsgiverne.
- Pensjonskassen skal drives slik at det er god nok avkastning til å dekke forpliktelsene i forhold til andre aktører i markedet. Pensjonskassen har som mål å være det beste pensjonsalternativet for medlemmene og arbeidsgiverne. Det skal oppnås ved trygg kapitalforvaltning, med vekt på informasjon og service overfor medlemmene, og ved å være synlig og aktiv i samspill med arbeidsgiverne.
- Fra 1. april 2013 vil pensjonskassens lønnsystem bli overført fra NLP til Agresso.
- Fra 1. april 2013 er det ansatt ny adm. direktør, Frode Thorkildsen, i pensjonskassen, da Helga B. Rose skal gå av med pensjon i løpet av våren.
- **Finansmarkedet - 2013 har begynt godt – mindre usikkerhet**
Helt på tampen av 2012 ble amerikanske politikere enige om skatteopplegget for 2013, og dermed ble usikkerheten omkring konjunkturutviklingen mindre. Dette bidro til et løft i aksjemarkedet og fall i risikopremiene på obligasjonslån til banker og næringslån i begynnelsen av året. Samtidig har

det kommet flere konjunkturindikatorer som tilsier at konjunktorene er i bedring både globalt og i Norge. Fortsatt er det imidlertid svakt i Europa, og siden finanspolitikken forventes å forbli stram også i 2013, ligger det ikke an til stagnasjon i første halvdel av året og meget moderat økonomisk vekst først mot slutten av året. Også i USA blir finanspolitikken ganske stram og tilsier at også her blir veksten moderat. Utsiktene for Kina og øvrige vekstmarkeder ser imidlertid lysere ut.

Samlet global økonomisk vekst ble 2,4% i 2012, og de fleste prognosene peker mot en vekst på omtrent det samme i 2013, og noe høyere i 2014. Både i 2013 og 2014 er det Vekst-markedene som bidrar mest til global vekst.

Selv om veksten ventes å bli svak også i 2013, er frykten for ny global konjunktursvikt og finanskrise betydelig redusert. Risikoviljen hos investorene synes økende, og mens kapitalen i store deler av 2012 strømmet fra aksje- til renteplasseringer, er det tegn til at denne strømmen snur. Selv om prisingen av aksjer har steget gjennom 2012, har også inntjeningen økt noe. Selv om det ventes en moderat økning i inntjeningen for de børsnoterte selskapene i 2013 i de fleste markeder, tilsier økt risikovilje at aksjekursene vil stige. Størst risiko i finansmarkedet synes i 2013 å være knyttet til

det ekstremt lave rentenivået på lange statsobligasjoner og at Europa er fanget i en lav-vekst felle. Prognosene utarbeidet av IMF, OECD og ledende internasjonale finansinstitusjoner tilsier gradvis økt vekst, mindre usikkerhet og noe strammere pengepolitikk. Det kan forventes å gi økte renter på lange obligasjoner, spesielt statsobligasjoner og det innebærer kursfall på slike obligasjoner.

Risikoen for nye overraskelser eller at næringsliv og husholdninger avventer utviklingen og dermed holder igjen etterspørselen er fortsatt stor. Utsiktene fremover er derfor preget av fortsatt usikkerhet, men synes mindre enn i 2012. For norsk økonomi er usikkerheten knyttet til utviklingen i global økonomi, og spesielt utviklingen i oljeprisene og den innenlandske kostnadsutviklingen.

Finanstilsynets nye regler for pensjonskassenes stress-testing innebærer mildere anslag på fall i aksjer og økning i renter ved kriser enn det Pensjonskassen selv har lagt til grunn i sine egne stress-tester som beregnes av finansrådgiver og løpende vurderes av administrasjon og styre. Den nye stress-testingen skal også omfatte aktuariell risiko, men alt i alt viser foreløpige beregninger at den ikke vil medføre høyere krav til Pensjonskassens risikoevne enn det Pensjonskassen allerede har lagt til grunn og tilpasset seg.

Arendal kommunale pensjonskasse, 18. mars 2013

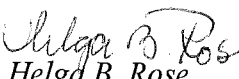

Anders Kylland
styrets leder

Trygve H. K. Hanssen
styrets nestleder

Karl Mork
styremedlem

Anne-Marie Beyer Larsen
styremedlem

Øystein Neegaard
styremedlem

Helgd B. Rose
adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

<i>Teknisk regnskap</i>	Note	2012	2011
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto	1	216 488 684	184 873 658
Avgitt gjenforsikringspremie	1	-200 000	-190 000
Sum premieinntekter for egen regning		<u>216 288 684</u>	<u>184 683 658</u>
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler	2	45 963 428	37 438 342
Netto driftsinntekt fra eiendom	3	24 016 110	22 237 436
Verdiendringer på investeringer	4	60 655 228	-36 607 754
Realisert gevinst og tap på investeringer	5	14 686 267	-18 431 688
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		<u>145 321 033</u>	<u>4 636 336</u>
Pensjoner mv.			
Utbetalte pensjoner, brutto	6	-64 657 496	-58 867 691
Sum pensjoner mv		<u>-64 657 496</u>	<u>-58 867 691</u>
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
- kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve	7	-181 766 394	-144 306 563
Endring i tilleggsavsetninger	7	0	2 071 596
Endring i kursreguleringsfond	4	-66 020 683	34 139 855
Endring i premiefond	7	-1 805 058	-4 260 206
Sum resultatførte endr. i forsikringsforplikt/kontr.fastsatte forpliktelser		<u>-249 592 135</u>	<u>-112 355 318</u>
Midler tilordnet forsikringskontraktene-kontraktfaste forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultat	22	-36 173 405	0
Risikoresultat tilordnet forsikringskontrakter	22	-6 680 735	-7 389 344
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		<u>-42 854 140</u>	<u>-7 389 344</u>
Andre forsikringsrelaterte kostnader	8	<u>-6 176 885</u>	<u>-6 066 211</u>
Resultat av teknisk regnskap		-1 670 939	4 641 430

<i>Ikke teknisk regnskap</i>	Note	2012	2011
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	5 966 781	4 627 211
Netto driftsinntekt fra eiendom	3	3 117 671	2 748 447
Verdiendring på investeringer	4	7 874 009	-4 524 554
Realisert gevinst og tap på investeringer	5	1 906 510	-2 278 074
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		<u>18 864 971</u>	<u>573 030</u>
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Andre kostnader	8	-801 857	-749 756
Sum forvaltningskostn/andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		<u>-801 857</u>	<u>-749 756</u>
Resultat av ikke-teknisk regnskap		18 063 114	-176 726
Resultat før skattekostnad		<u>16 392 175</u>	<u>4 464 704</u>
Skattekostnad	24	<u>24 433 072</u>	0
TOTALRESULTAT		<u>-8 040 897</u>	<u>4 464 704</u>
Overført til/fra risikoutjevningfond	7	0	
Overført til/fra egenkapital	9	<u>8 040 897</u>	<u>-4 464 704</u>

Eiendeler i selskapsporteføljen:

	Note	2012	2011
Investeringer:			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	10	44 066 448	41 724 650
Datterforetak			
Aksjer i datterforetak	11	13 030	12 617
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investering som holdes til forfall	12	31 675 059	24 101 015
Utlån og fordringer	13	3 881 799	3 262 543
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		35 556 858	27 363 558
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14	45 433 991	35 359 862
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15	88 135 664	81 216 279
Utlån og fordringer	16	237 206	1 076 572
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		133 806 861	117 652 713
Sum investeringer		213 443 197	186 753 538
Andre eiendeler:			
Kasse, bank	17	18 798 561	11 133 503
Sum andre eiendeler		18 798 561	11 133 503
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		232 241 758	197 887 041

Eiendeler i kollektivporteføljen:

Investeringer:			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendommer	10	339 453 552	337 590 350
Datterforetak, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte foretak			
Aksjer i datterforetak	11	100 370	102 083
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investering som holdes til forfall	12	243 999 954	194 999 124
Utlån og fordringer	13	29 902 353	26 396 941
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		273 902 307	221 396 065
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14	349 988 033	286 093 430
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15	678 928 426	657 113 528
Utlån og fordringer	16	1 827 254	8 710 444
Andre finansielle eiendeler	17	131 909 784	77 937 590
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		1 162 653 497	1 029 854 992
Sum eiendeler i kollektivporteføljen		1 776 109 726	1 588 943 490
Sum eiendeler		2 008 351 484	1 786 830 531

Egenkapital og forpliktelser	Note	2012	2011
Egenkapital:			
Innskutt egenkapital			
Innskutt egenkapital	9	128 216 351	128 216 351
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond	7	3 628 972	3 628 972
Annen opptjent egenkapital	9	55 280 089	63 320 985
Sum opptjent egenkapital		58 909 061	66 949 957
Udisponert resultat		0	0
Sum egenkapital		187 125 412	195 166 308
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser:			
Premiereserve	7	1 547 860 739	1 340 302 313
Erstatningsavsetninger	7	40 465 762	40 545 310
Tilleggsavsetninger	7	22 928 404	22 928 404
Kursreguleringsfond	4	123 912 558	57 891 875
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	7	47 088 137	116 263 159
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		1 782 255 600	1 577 931 061
Udisponert resultat		0	0
Avsetninger for forpliktelser:			
Skyldig skattetrekk	17	1 674 582	1 497 566
Forpliktelser ved skatt	24	35 653 292	11 220 221
Andre avsetninger for forpliktelser	24	1 642 598	1 015 375
Sum avsetninger for forpliktelser		38 970 472	13 733 162
Sum forpliktelser		1 821 226 072	1 591 664 223
Sum egenkapital og forpliktelser		2 008 351 484	1 786 830 531

Arendal kommunale pensjonskasse, 18. mars 2013

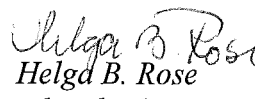

Anders Kyllanda
styrets leder

Trygve H. K. Hanssen
styrets nestleder

Karl Mork
styremedlem

Anne-Marie Beyer Larsen
styremedlem

Øystein Neegaard
styremedlem

Helga B. Rose
adm. direktør

KONTANTSTRØMSANALYSE

(1.000 kr)	2012	2011
a. Kontantstrøm fra driften		
Premieinntekter	216 289	184 684
Forsikringsytelser	-64 658	-58 868
Finansinntekter netto	164 177	5 209
Andre kostnader (administrasjon og skatt)	-50 177	-6 816
Redusert/økt kortsiktige fordringer og gjeld	-35 816	-6 416
Netto kontantstrøm fra virksomheten	229 815	117 793
b. Kontantstrøm fra investeringer/plasseringer		
Utbetaling ved kjøp av bygninger og andre faste eiendommer		
Verdijustering av bygninger og andre faste eiendommer	-4 205	-19 894
Redusert (økt) beholdning av rentebærende papirer	-85 879	2 824
Redusert (økt) beholdning av aksjefond	-73 969	-1 409
Redusert (økt) utlån mot pant i fast eiendom	-4 125	-10 651
Netto kontantstrøm fra investeringer/plasseringer	-168 178	-29 130
c. Kontantstrøm fra finansiering		
Innbetaling av kjernekapitalinnskudd		
Endringer i finansiering	0	-79 900
Netto kontantstrøm fra finansiering	0	-79 900
a + b + c Netto endring av likvider gjennom året	61 637	8 763
Likviditetsbeholdning pr 01.01.	89 071	80 308
Likviditetsbeholdning pr 31.12.	150 708	89 071

NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2012

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i henhold til forskrift om årsregnskap m.m for forsikringsselskaper (FOR 1998-12-16 nr. 1241) fastsatt av Finansdepartementet med hjemmel i Lov om årsregnskap m.v. av 17.06.1998 nr. 56 (regnskapsloven) §1-2 jf § 10-1. Årsregnskapsforskriften er med virkning fra 20.12.2011 endret som følge av endringer i forsikringslovgivningen og tilpasning til internasjonale EU-godkjente regnskapsprinsipper.

Konsernregnskap

Arendal kommunale pensjonskasse er morselskap til Friergangen 3 AS. Selskapet hadde et overskudd i 2012 på kr 809 og en egenkapital på kr 114 251.

I henhold til unntaksregelen i Regnskapsloven § 3 - 8 er det ikke utarbeidet konsernregnskap for 2012. Bakgrunnen for dette er at datterselskapet ikke har betydning for å bedømme Arendal kommunale pensjonskasses stilling og resultat.

Finansielle instrumenter

”I overensstemmelse med IAS 39 ”Finansielle instrumenter - innregning og måling” klassifiseres finansielle instrumenter innenfor virkeområdet til IAS 39 i følgende kategorier: Virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, holde til forfall, holde for omsetning, utlån og fordringer samt andre forpliktelser.

Virkelig verdi

Med virkelig verdi menes det beløp aktivaposter kan omsettes for i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For aksjer og omløpsobligasjoner er beregningene bygget på observerbare markedsverdier. For obligasjoner er bokførte verdier i samsvar med årsoppgave fra VPS. For bygninger og fast eiendom innhentes jevnlig ny takst av uavhengig firma. Markedsverdien er fastsatt ved takst, jfr. International regnskaps standard (IAS40).

Obligasjoner som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer ”holdt til forfall”. Investeringene som holdes til forfall vurderes til amortisert kost ved bruk

av effektiv rente metoden. For påløpte renter er benyttet årsoppgave fra VPS.

Aksjer og andeler

Aksjer tilordnes anskaffelseskost ved FIFO - metoden (først inn først ut).

Pantelån

Utlån er oppført til nominelle verdier i balansen. Pr. balansedagen har pensjonskassen ingen tapsavsetning.

Forsikringstekniske avsetninger

Premiereserver skal dekke de forsikredes hittil opp-tjente rettigheter i pensjonskassen. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar. Pensjonskassen er i en situasjon med forsikringsmessig underdekning. Pliktig avsetning til premiereserve er fastsatt i samsvar med styrevedtak, og Finanstilsynsgodkjent opptrappingsplan. I henhold til opptrappingsplanen vil pensjonskassen være fullt forsikringsteknisk dekket pr. 31.12.2015.

Administrasjonsreserver skal dekke fremtidige kostnader for fullt betalte forsikringer, som er forsikringer hvor premiebetalingen er opphørt og hvor oppsamlet premiereserve knyttet til den enkelte forsikrede dekker selskapets forpliktelser for hele den gjenværende forsikringstid. Inntrufne forsikringstilfeller som enda ikke er oppgjort (de såkalte IBNR (Incurred but not reported)/RBNS (Reported but not settled) tilfeller), er med virkning fra 2009 ført til Erstatningsavsetning.

Premiefond utgjør premiereserver som overstiger pliktig avsetning etter opptrappingsplanen, forskuddsbetalte premier og eventuelle overskuddsmidler. Premiefondsmidler kan benyttes til dekning av fremtidige premier.

Risikoutjevningfondet har til formål å utjevne den regnskapsmessige virkningen av fluktuasjoner i resultatet av forsikringsvirksomheten over tid. Fondet inngår som en del av opptjent egenkapital.

Tilleggsavsetninger representerer en forsikringsmessig buffer som kan benyttes i de år den finansielle avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke den garanterte renten på 3%.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer. Pensjonsordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Den regnskapsførte årlige pensjonskostnaden pr. 31.12.2012 tilsvarer påløpt premie, kr 385 202,-.

Skatt

Pensjonskassens virksomhet er skattepliktig.

Inndeling av forvaltningskapitalen

Pensjonskassens forvaltningskapital er delt inn i en kollektivportefølje (kundeportefølje) og en selskapsportefølje jfr. forsikringsvirksomhetsloven § 9-7. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetninger som skal dekke de kontraktsfaste forpliktelser. Selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene.

Pensjonskassen har valgt en felles kapitalforvaltning, slik at fordeling til kollektiv- og selskapsportefølje ”er gjennomført etter hvor stor del av aktiva den respektive portefølje ”eier”.”

Finansiell risiko

Pensjonskassens systemer for styring og kontroll er tilpasset de lovmessige krav for å sikre en forsvarlig kapitalforvaltning. Det gjennomføres risikoanalyser basert på Finanstilsynets stresstest for livforsikrings-selskap og pensjonskasser hvor det tas hensyn til de ulike risikoelementer som markedsrisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko.

Pensjonsordningene

Ved utgangen av 2011 hadde følgende virksomheter pensjonsordningen i pensjonskassen:

Arendal kommune, Arendal kirkelige fellesråd, Arendal kommunale pensjonskasse, Hove drifts- og utviklings-selskap AS, Arendal kurturhus AS, Etablerersenteret IKS, og Torbjørnsbu verksted AS.

Alle ansatte med unntak av sykepleiere og lærere er omfattet av ordningen. Pensjonsordningen er ytelses-basert og har ikke investeringsvalg.

Kategori	Menn	Kvinner	Totalt
Aktive	659	2085	2744
* Fratrådte	969	2508	3477
* <i>Fratrådte med oppsattrett</i>	191	564	755
Alderspensjon	170	420	590
AFP 62 - 65 år	7	40	47
AFP 65 - 67 år	21	36	57
Uførepensjon	76	523	599
Barnetillegg	88	59	147
Ektefellepensjon	45	65	110
Barnepensjon	5	3	8

Forsikringsteknisk følsomhetsberegning

Tabellen under viser hvordan kravene til premie-reserven øker ved en reduksjon i dødelighet på 10 %, og ved en økning i uførehypighet på 15 %.

(mill.kr)

Forutsetning	Endringer	Effekt på premiereserve
Dødelighet	-10 %	34
Uførhet	+15 %	10,8

Note 1 Premieinntekter:

Pensjonskassens styre fastsetter årlig arbeidsgiverpremien etter anbefaling fra ansvarlig aktuar. Arbeidsgiverpremien ble fastsatt til 14,84% av lønn i 2012 (13,3% av lønn i 2011).

Arbeidstakerinnskuddet er i tariffavtalen fastsatt til 2% av lønn.

(1000 kr)	2012	2011
<i>Arbeidsgiverpremie</i>		
Normalpremie (14,84%)	113 242	95 726
Reguleringspremie	63 120	51 072
Medlemspremie (2%)	15 125	14 361
Avgitt gjenforsikringspremie	-200	-190
Påløpt premie belastet premiefond	25 000	25 000
Premie for ikke fosikringsbare hendelser	2	-1 285
Sum forfalt premie	216 289	184 684

Samlet aktuarberegnet reguleringspremie kr 63 120 og påløpt premie kr 25 000 er overført fra premiefond.

Note 2 Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler:

(1000 kr)	2012	2011
Renteinntekter fra:		
Pantelån	1 094	679
Obligasjoner m.m klassifisert med virkelig verdi	17 635	14 371
Plasseringer hos kredittinstitusjoner	28 752	23 089
Utbytter fra aksjer/aksjefond	908	861
Andre finansinntekter	3 541	3 066
Sum innt.fra andre finansielle eiendeler	51 930	42 066
Andel selskapsportefølje	5 967	4 627
Andel kollektivportefølje	45 963	37 439
Sum	51 930	42 066

Note 3 Netto driftsinntekter fra eiendom:

(1000 kr)	2012	2011
Leieinntekt mv.	27 385	27 235
Driftskostnad	-251	-2 249
Netto driftsinntekt fra eiendom	27 134	24 986
Andel selskapsportefølje	3 118	2 748
Andel kollektivportefølje	24 016	22 238
Sum	27 134	24 986

Note 4 Verdiendringer på investeringer/Endring i kursreguleringsfondet:

(1000 kr)	Inng. verdi	Virkelig verdi	Urealisert gevinst/tap
Datterforetak	115	114	-1
Amortisering ”hold til forfall”			-1 723
Reg. av nedskrivning av ”hold til forfall”			27
Investerings eiendommer	379 315	383 520	4 206
Aksjer	355 555	395 422	39 867
Obligasjoner	735 584	761 738	26 152
	1 470 569	1 540 794	68 528
Andel selskapsportefølje			7 873
Andel kollektivportefølje			60 655
Sum			68 528
Aksjer og obligasjoner (39867/26154)			66 021
Kursreguleringsfond pr. 01.01.12			57 892
Kursreguleringsfond pr. 31.12.12			123 913

Obligasjoner og aksjer klassifisert til virkelig verdi er i regnskapet ført opp til markedsverdi. Verdifastsettelsen av aksjer baserer seg på oppgaver fra Pareto ASA og Verdipapirsentralen.

Ved verdifastsettelse er det benyttet porteføljeprinsipp.

Alle papirene er priset i henhold til børsverdier (Nivå 1).

Note 5 Realisert gevinster og tap på investeringer:

(1000 kr)	Gevinst/Tap
Aksjer	4 466
Obligasjoner	12 127
Sum	16 593
Andel selskapsportefølje	1 907
Andel kollektivportefølje	14 686
Sum	16 593

Det er i 2012 realisert netto gevinst ved salg av verdipapirer på kr 16.593. Beløpet er regnskapsført etter porteføljerapport fra forvalterne.

Note 6 Ubetalte pensjoner mv.:

Pensjonsutbetalinger innenfor ”Avtale om overføring og samordning av pensjonsrettigheter” (Overføringsavtalen) er direkte utbetalte pensjonsytelser til pensjonskassens medlemmer i henhold til vedtektene, og refusjoner i henhold til overføringsavtalen.

Pensjonsutbetalinger utenfor overføringsavtalen er avtalefestet pensjon (AFP) 62-64 år, som er en tariffbestemt avtale om pensjon/førtidspensjon. Pensjonskassen administrerer ordningen og utbetaler på vegne av arbeidsgiverne mot månedlig refusjon for utbetalt beløp.

(1000 kr)	2012	2011
Direkte utbetalte pensjoner		
Alderspensjon	29 281	25 549
Uførepensjon	22 897	21 540
Etterlattepensjon	4 722	7 413
Barnepensjon	302	321
AFP-pensjon 62 - 64 år	9 197	11 375
AFP-pensjon 65 - 66 år	10 936	8 009
Sum direkte utbetalte pensjoner	77 335	74 207
Utbetalte refusjoner		
iht overføringsavtalen	1 979	1 684
Sum utbetalte refusjonspensjoner	1 979	1 684
Mottatte refusjonspensjoner:		
Andre pensjonskasser	5 262	5 648
Mottatt refusjon fra NAV	198	0
AFP-pensjon 62 - 64 år	9 197	11 375
Sum mottatte refusjonspensjoner	14 657	17 023
Netto utbetalte pensjoner	64 657	58 868

Note 7 Avsetninger til fond:

Premiereserver (1000 kr)	Ekskl. erstatningsavsetning	Erstatningsavsetning	Adm.res.	Til sammen
Premiereserver pr. 01.01.12	1 305 785	40 545	34 517	1 380 847
Pliktig avsetning 2012	177 743	-79	4 103	181 767
Oppreservering Langt liv	25 712	0	0	25 712
Premiereserver pr. 31.12.12	1 509 240	40 466	38 620	1 588 326

Premiefond (1000 kr)

Premiefond 01.01.12	116 263
Reg. premie belastet premiefond (2012)	-63 120
Belastning løpende premie	-25 000
Premie for ikke forsikringsbare hendelser	-2
Overført resultat til premiefond	17 142
Garantert rente 3%	1 805
Premiefond pr. 31.12.12	47 088

Risikoutjevningfond (1000 kr)

Risikoutjevningfond pr. 01.01.12	3 629
Avsetning	0
Risikoutjevningfond 31.12.12	3 629

Tilleggsavsetninger (1000 kr)

Tilleggsavsetninger pr. 01.01.12	22 928
Avsetning	0
Tilleggsavsetninger pr. 31.12.12	22 928

Note 8 Andre kostnader:

Ytelser til ledende personer (hele kr):

Adm. direktør Helga B. Rose	
Lønn	854 305
Pensjonskostnader	126 779
Annen godtgjørelse	2 305

Honorar til styret (hele kr):

Anders Kylland	styrets leder	60 502
Trygve H .K. Hansen	styremedlem	36 300
Nils Johannes Nilsen	styremedlem	36 300
Anne Lise Kirkedam	styremedlem	36 300
Anne Marie Beyer-Larsen	styremedlem	54 242
Jan Willy Jensen	varamedlem	2 613
Astri Johansson	varamedlem	1 877
Øystein Neegaard	varamedlem	1 877
Gunn Kåss	varamedlem	1 877
Karl Mork	varamedlem	2 877
		<hr/>
		234 765

Administrerende direktør og ansatte i pensjonskassen, samt de av styremedlemmene som har pensjonsordning gjennom pensjonskassen (ansattes representanter) kan søke lån til ordinære medlemsvilkår.

Lønn og driftskostnader:

I administrasjonen er det 4 ansatte, tilsvarende 4 årsverk.

Lønnskostnader	3 215 864
Revisjonshonorar	285 933
Aktuærtjenester	776 769
Finansrådgiver	255 571

Husleie, strøm, telefoni og IKT betalt til kommunen 118 363

Note 9 Egenkapital:

(1000 kr)	2012	2011
Innskutt egenkapital 01.01.	128 216	128 216
Opptjent egenkapital 01.01.	74 542	70 076
Opptjent egenkapital	16 392	4 465
Beregnet utsatt skatt	-31 349	-11 220
Beregnet betalbar skatt	-4 304	0
Risikoutjevningfond	3 629	3629
Opptjent egenkapital 31.12	58 910	66 950
Sum egenkapital 31.12	187 126	195 166

Endringen fra 01.01.12 i skattereglene medfører at situasjonen er endret. I forbindelse med endringen er utsatt skatt og utsatt skattefordel blitt oppført i balansen. Dette er en prinsippendring fra tidligere år og inngående balanse er justert med beregnet utsatt skatt. Inngående balanse er korrigert ved at utsatt skatt er oppført med kr 11 220 og ført til reduksjon av annen opptjent egenkapital med samme beløp.

I årsoppgjørdisposisjonen for 2012 ble det overført kr 16 392 til egenkapital. På grunn av nye skatteregler ble det overført kr 35 653 fra egenkapital til beregnet skatt.

Note 10 Bygninger og faste eiendommer:

(1000 kr)

Investerings eiendommer er vurdert til takster uarbeidet av uavhengig takstmann. Verdsettelsen er i henhold til IAS 40.

Eiendommene er klassifisert som investerings eiendom som er definert som "eiendom som benyttes for å opp tjene leieinntekter eller for verdistigning på kapital eller

begge deler". Investerings eiendommer skal måles til virkelig verdi, som normalt er markedsverdien.

Friergangen 3 i Arendal ble anskaffet i mai 2005 og er utleid til KinoSør (Kristiansand Kino). Leieforholdet løper til og med 01.07.28 med rett for Leietaker til å forlenge leieforholdet i 2 ganger 5 år til markeds-

betingelser vurdert av minst 2 meglere. Leien indeksreguleres årlig med 100% av konsumprisindeksen.

I desember 2008 fikk pensjonskassen overført Bjorbekktunet BOS og Arendal Bibliotek med andel i parkeringshus Torvet fra Arendal kommune. Eiendommene ble overført til takstverdier. Det er tidligere tinglyst urådighetserklæringer på eiendommene, men etter pålegg fra Finansdepartementet ble eiendommene skjøttet over våren 2011.

I desember 2010 fikk pensjonskassen overført Fagerheim barnehage og Fagerheim avlastningsbolig og Røed bo- og omsorgssenter. I januar 2011 ble Arendal

bo- og rehabiliteringssenter (Myratunet) overført fra Arendal kommune. Eiendommene ble overskjøttet til takstverdier.

Bjorbekktunet bo- og omsorgssenter, Biblioteket med andel i pareringshus Torvet, Fagerheim barnehage og Fagerheim avlastningsbolig, Røed bo- og omsorgssenter og Myratunet er leid ut til Arendal kommune og er uoppsigelig. Partene kan inngå ny avtale som erstatter eller supplerer disse avtalene. Nye avtaler kan inneholde bestemmelser om oppsigelse. Leien reguleres årlig med 100% av konsumprisindeksen. Leietaker er ansvarlig for alle faste og variable utgifter som påløper eiendommene.

Årlig leie er fastsatt til:

Bjorbekktunet BOS	kr 4 256	fra 01.01.09
Biblioteket med andel i parkeringshus Torvet	kr 8 432	fra 01.01.09
Fagerheim barnehage og Fagerheim avlastningsbolig	kr 680	fra 01.12.10
Røed BOS	kr 4 560	fra 01.01.11
Myratunet	kr 6 392	fra 15.01.11

(1000 kroner)	Fierg. 3	Bjorbekktunet	Bibliotek og park.hus	Fagerheim barneh./avl.	Røed BOS	Myratunet	Sum
Anskaffelsesverdi	26 587	53 200	105 400	8 500	57 000	79 900	330 587
Verdiregulering tidligere år	5 028	14 000	17 300	400	4 000	8 000	48 728
Inngående balanse	31 615	67 200	122 700	8 900	61 000	87 900	379 315
Tilgang 2012							0
Avgang 2012							0
Verdiregulering i 2012	155	0	600	150	2 100	1 200	4 205
Verdi pr. 31.12.12	31 770	67 200	123 300	9 050	63 100	89 100	383 520
Andel selskapsportefølje							44 066
Andel kollektivportefølje							339 454
Sum							383 520

Note 11 Aksjer i datterforetak:

Friergangen 3 AS

(hele kr)	Aksje-kapital	Pålyd.	Antall	Eierandel	Inng. verdi	Bokført verdi	Endring
	100 000	1 000	100,00	100 %	114 700	113 400	-1 300
Andel selskapsportefølje						13 030	
Andel kollektivportefølje						100 370	
Sum						113 400	

Friergangen 3 AS holder til i Arendal kommune og hadde i 2012 et overskudd på kr 809 og bokført egenkapital kr 114 250.

Note 12 Investeringer som holdes til forfall:**Obligasjoner**

(1000 kr)	Anskaffelses-verdi	Amortisert verdi	Markedsverdi
Statkraft AS (flyter)	4 930	4 826	4 879
Aker Solutions	10 000	10 000	10 175
Bonheur ASA	5 000	4 961	5 150
Hafslund ASA 12/22	9 960	9 961	10 374
Obligasjons Foretaket 3	20 000	20 000	6 400
Obligasjons Foretaket 5	10 000	8 815	4 200
Orkla ASA 03/13	8 280	8 007	8 034
Hafslund ASA 04/14	10 008	10 002	10 327
Obligasjons Foretaket 4	9 584	9 791	4 700
Wil. Wilhelmsen (flyter)	4 800	4 694	4 313
Wilh. Wilhelmsen ASA 07/22 FRN	7 650	7 775	8 052
Wilh. Wilhelmsen ASA 07/22 FRN	2 385	2 411	2 510
Statoil Fuel & Retail 12/19 5,25%	10 056	10 049	10 000
Arendal og omegn Sp.bank	4 550	4 300	4 757
SEB Fix to float	13 890	13 971	13 890
KLP (KOMPLAN) 04/49	7 244	7 316	7 244
Spb. SØR 10/Perp frn vc hybrid	9 350	9 336	9 600
Sparebank Øst Fondsobl. (fast rente)	6 650	6 697	7 154
Sparebank 1 LIV (flyter)	4 600	4 342	4 398
Halden Sb.b. Fonds (flyter)	4 800	4 546	4 917
Eiendomskreditt AS 11/21 FRN steo up	6 877	6 874	7 230
Terra Boligkreditt (flyter)	9 795	9 798	9 892
Terra Boligkreditt (flyter)	5 000	4 845	5 001
Sandsvær Sparebank (flyter)	4 816	4 550	4 824
BN Bank ASA 11/20	10 070	9 599	10 785
Landkreditt	10 075	10 004	10 101
Sparebank 1 SR-Bank 083	9 762	9 997	10 013
Spb 1 SR-Bank 10/20 5,00%	9 845	9 859	10 560
Askim Sparebank	5 000	4 996	5 216
Rygge Vaaler Sparebank	9 983	9 992	10 375
Nes Prestegjeld Sparebank	5 000	4 997	5 135
Sparebank Møre	10 014	9 997	10 294
Storebrand ASA	5 005	5 001	5 255
Sparebanken Vest AS	9 500	9 933	10 198
Spb 1 Nord-norge 10/17	10 000	9 998	10 635
Toten Sparebank	5 000	4 999	5 422
Sparebanken Nord-Norge (flyter)	5 000	4 970	5 071
Sum	294 479	292 209	277 081
Nedskrivning pr. 31.12.		-23 306	
Sum		268 903	
Påløpte renter		6 772	
Totalt		275 675	
Andel selskapsportefølje		31 675	
Andel kollektivportefølje		244 000	
Sum		275 675	

Følgende obligasjoner er nedskrevet i henhold til IAS 39:

	Ansk. verdi	Amortisert	Markedsverdi	Tap
Obligasjonsforetak 3	20 000	20 000	6 400	13 600
Obligasjonsforetak 5	10 000	8 815	4 200	4 615
Obligasjonsforetak 4	9 584	9 791	4 700	5 091
I alt		38 606	15 300	23 306

Det er kun foretatt plasseringer i obligasjoner notert i norske kroner.

Det er ikke regnet ”gjennomsnittlig effektiv rente på ”hold til forfall” obligasjoner.”

Beholdningsendring

Inngående balanse	240 211
Tilgang	112 434
Avgang	-58 713
Reklassifiseringer (brutto)	0
Nedskrevet i henhold til IAS 39	-23 306
Amortisert	-1 723
Utgående balanse	268 903

Note 13 Pantelån

(1000 kr)	2012	2011
Lån til medlemmer	33 784	29 659
Andel selskapsportefølje	3 882	3 262
Andel kollektivportefølje	29 902	26 397
Sum	33 784	18 978

Pantelånene ansees ikke tapsutsatte. Det er derfor ikke funnet nødvendig å foreta verken spesifiserte eller uspesifiserte tapsavsetninger.

Lån gis til medlemmer i AKP innenfor 60% av lånetakst med 1. prioritets pant i fast eiendom.

Note 14 Aksjer og andeler:**Internasjonale aksjer**

(1000 kr)	Inng. verdi	Virkelig verdi	Mer-/ mindreverdi
Odin Global	50 076	56 917	6 841
DI Horisont Aksje	15 000	15 250	250
KLP Aksjeglobal	76 410	88 616	12 206
KLP Aksje Fremvoksende	14 951	16 315	1 364
Skagen Kon-Tiki	43 879	46 340	2 461
Skagen Global	22 202	24 458	2 256
Sum	222 518	247 896	25 378

Andel selskapsportefølje	28 483
Andel kollektivportefølje	219 413
Sum	247 896

Børsnoterte verdipapirer utgjør 111,40% av anskaffelseskost pr. 31.12.12.
Alle papirene er priset i henhold til børsverdier (Nivå 1).

Norske aksjer

(1000 kr)	Inng. verdi	Virkelig verdi	Mer/mindreverdi
Awilco LNG	581	396	
Austevoll Havfiske	574	693	
DNB	698	712	
Cermaq	1826	2031	
Høegh LNG	1845	1725	
Marine Harvest	462	515	
Nordic VLSI	839	755	
Norsk Hydro	2756	2840	
NORECO	742	792	
Photocure	742	817	
Songa	764	268	
Sp. Banken Rogaland	997	936	
Spareb. N-Norge	1001	917	
Statoil	8 951	8 286	
Subsea 7	2 230	2 279	
Stolt Nilsen	1 249	1 218	
Wilhelmsen ASA	290	502	
YARA	2 311	2 478	
Totalt	28 858	28 160	(698)
DI NO AK INST II	31 448	35 572	4 124
First SMB - IE	6 934	7 968	1 034
Pareto verdi	14 832	17 230	2 398
KLP Aksje Norge Ind.	50 965	58 596	7 631
Totalt	133 037	147 526	14 489

Andel selskapsportefølje	16 951
Andel kollektivportefølje	130 575
Sum	147 526

Andel børsnoterte langsiktige norske aksjer utgjør 110,89 % av inngangsverdi pr 31.12.12.
Samtlige verdipapirer er børsnoterte.

Aksjeporteføljen er veldiversifisert, og risikoen i porteføljen vurderes som normal i pensjonskassesammenheng. Alle papirene er priset til børsverdier (Nivå 1).

Note 15 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning:

(1000 kr)	Inng. verdi	Virkelig verdi	Mer/mindreverdi
Kredittforetak	525 651	546 844	21 193
Andre norske obl.	209 934	214 893	4 959
Sum	735 585	761 737	26 152
Påløpte renter obligasjoner pr. 31.12.12		5 327	
Obl.og andre verdipapirer med fast avkastning inkl-pål.renter		767 064	
Andel selskapsportefølje		88 136	
Andel kollektivportefølje		678 928	
Sum		767 064	

Gjennomsnittlig effektiv rente pr. 31.12.2012 er 5,98 %.

Alle papirene er priset til børsverdier (Nivå 1).

Børsnoterte verdipapirer utgjør 102,05 % av inngangsverdien pr. 31.12.12

Aksjeindeksobligasjoner er som obligasjoner uten rente, der det istedet gis en avkastning som er knyttet til utviklingen i en eller flere indekser. Ved forfall av obligasjonen vil pensjonskassen få utbetalt obligasjonens pålydende beløp samt verdistigningen i de aktuelle indeksene.

En aksjeindeksobligasjon gir investor muligheten for aksjeavkastning uten å tape den investerte kapital.

Aksjeindeksobligasjoner føres under obligasjoner.

Note 16 Utlån og fordringer:

(1000 kr)	2013
Fordring datterselskap	49
Andre fordringer	2 016
Sum	2 065
Andel selskapsportefølje	237
Andel kollektivportefølje	1 828
Sum	2 065

Note 17 Kasse, bank / Andre finansielle eiendeler:

(1000 kr)
Består i sin helhet av bankinnskudd og kontanter på til sammen **kr 150 708** fordelt på:

Andel selskapsportefølje	18 798
Andel kollektivportefølje	131 910
Sum	150 708

Av bankinnskuddene er kr 1 675 innestående på skattetrekkkonto til dekning av skyldig skattetrekk.

Note 18 Kapitalavkastning:

	2012	2011	2010	2009	2008
Avkastning	9,10 %	2,80 %	9,30 %	13,05 %	-4,62 %

Avkastningen er målt på basis av markedsverdier for inngående og utgående balanse månedlig (tidsvektet avkastning). Beregningen blir foretatt på PF-investor utarbeidet av Pensjon&Finans.

Note 19 Forsikringsmessig underdekning

(1000 kr)

Finanstilsynet har godkjent ny opptrappingsplan i henhold til Forskrift til forsikringsloven (2006-06-30 nr 869) § 10-2, gjeldende fra 2011 frem til utgangen av 2015, med en årlig økning av dekningsgraden på 3,18 %.

Pliktig dekningsgrad pr. 31.12.2012 er 90,48 %.

	Faktisk avsetning	100 % krav	Midler til dekning	Dekning
Premiereserve-netto	1 509 240	1 639 620	1 556 329	94,92 %
Erstatningsavsetninger	40 466	40 466	40 466	100 %
Premiefond	47 088	-	-	
Sum forsikringsforpliktelser	1 596 794	1 680 085	1 596 794	95,04 %

Verdien av påløpte forpliktelser er pr. 31.12.2012 beregnet til kr 1 680 085.

Med kr 1 596 794 til disposisjon for å dekke forpliktelsen, har pensjonskassen

en underdekning på kr 83 291. Pensjonskassens dekningsgrad pr. 31.12.2012

er da 95,04 %. Med dette har pensjonskassen et forsprang i forhold til opptrappingsplanen på 4,56 %.

Ved beregning av dekningsgraden holdes administrasjonsreserven, kr 38 620, utenfor.

Note 20 Kapitaldekning

(1000 kr)

	2012	2011
Sum egenkapital 31.12.	187 125	195 166
Beregningsgrunnlaget spesifisert etter risikovektet volum		
0 % Statsobligasjoner	0	0
20 % Offentlig sektor utenom stater og sentralbanker		
Kredittforetak og periodiserte renter	95 786	84 238
35 % Lån innenfor 60% av verdigrunnlag	11 824	12 516
100% Andre norske obl., aksjer og ansv.lån	1 495 638	1 503 403
Kursreguleringsfond	-123 913	-106 509
Sum beregningsgrunnlag	1 479 335	1 493 648
Kapitaldekning pr. 31.12.	12,65 %	13,07 %

Note 21 Stresstest

For å investere i aksjer og obligasjoner er det påkrevd at pensjonskassen er i besittelse av finansiell bufferkapital for å motstå store markedssvingninger.

Bufferkapitalen består av følgende elementer:

(mill. kr.)

1. Egenkapital ut over en kapitaldekning på 8%	68,8
4. Tilleggsavsetning	22,9
5. Kursreserver på omløpsmidler	123,9
Sum bufferkapital	215,6

Normalt skal bufferkapitalen være så stor at den dekker et fall i markedsverdien tilsvarende:

1. 30% verdifall på norske aksjer	44,3
2. 20% verdifall på utenlandske aksjer	49,6
3. 2% rentestigning for omløpsobligasjoner	15,3
	109,2

Pr. 31.12.12 vil et slikt verdifall utgjøre 50,65 % av bufferkapitalen.

Note 22 Resultatanalyse

(1000 kr)

Administrasjonsresultat	-7 537
Premie for avkastningsgaranti	5 866
Netto finansinntekter i kollektiv porteføljen	79 300
- Pliktige rentekostnader	43 127
Renteresultat	36 173
Risikoresultat	6 681
Teknisk resultat	41 183

Resultat i selskapsporteføljen 18 063

Total resultat før disponering	59 246
Risikoresultat dekket av risikoutjevningssfond	0
Overført til Tilleggsavsetninger	0
Risikoresultat til premiefond	-6 681
Renteresultat overført til premiefond	-10 461
Renteresultat overført til premiereserve	-25 712
Til selskapsporteføljen	16 392
Skattekostnad (hele kr)	35 653 292

Note 23 Solvensmarginkapitalkrav

Senest pr. 1.1.10 skal pensjonskassen tilfredstille krav til solvensmarginkapital.

Utgangspunktet er et kapitalkrav som er bestemt av størrelsen og sammensetningen av pensjonskassens forpliktelser. Pr. 31.12.12 er kravet beregnet å utgjøre 62,8 mill. kr.

(mill. kr.)

Dekningen av kapitalkravet er som følger:

Sum innskutt egenkapital (ekskl. risikoutjevningssfond)	128,2
Sum opptjent egenkapital (ekskl. risikoutjevningssfond)	55,3
50% av tilleggsavsetninger	11,5
50% av risikoutjevningssfond	1,8
Solvensmarginkapital	196,8

Med dette utgjør solvensmarginkapitalen 313,1 % av minstekravet.

Note 24 Skatter

Med virkning fra 01.01.2012 ble det gjort vesentlige endringer i skattereglene for livsforsikringsselskaper. Endringen medfører at den delen av selskapets realiserte gevinster og tap på aksjer i kollektivporteføljen, som tidligere var innenfor fritaksmetoden, fra 01.01.12 ikke er innenfor Fritaksmetoden lenger.

Dette medfører at selskapet må skatte av alle gevinster på verdipapirer i kollektivporteføljen og at alle tap på verdipapirer i kollektivporteføljen blir fradragsberettiget i skattepliktig resultat.

Det har tidligere år ikke blitt beregnet utsatt skatt og utsatt skattefordel i selskapet. Bakgrunnen for dette er at tidligere skatteregler medførte at selskapet normalt ikke ville komme i skatteposisjon på grunn av store skattefrie inntekter.

Endringen fra 01.01.12 i skattereglene medfører at situasjonen er endret. I forbindelse med endringen vil utsatt skatt og utsatt skattefordel bli oppført i balansen. Dette er en prinsippendring fra tidligere år og inngående balanse er justert med beregnet utsatt skatt.

Inngående balanse er korrigert ved at utsatt skatt er oppført med kr 11 220 221 i posten "Forpliktelser ved skatt" i hovedposten "Avsetninger for forpliktelser". Utsatt skatt er ført til reduksjon av annen opptjent egenkapital med samme beløp.

<i>Grunnlag for beregning av utsatt skatt</i>	31.12.2012	01.01.2012
Midlertidiger forskjeller i investeringseiendommer	11 355 180	8 712 341
Midlertidige forskjeller i finansielle omløpsmidler	123 912 558	57 891 875
Nedskrivning obligasjoner "Hold til forfall"	-23 306 522	-26 532 000
Grunnlag utsatt skatt	111 961 216	40 072 216
Beregnet utsatt skatt 28 %	31 349 140	11 220 220

Beregnet betalbar skatt er satt av i balansen med kr 4 304 152.

Til styret i
Arendal kommunale pensjonskasse

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Arendal kommunale pensjonskasse, som viser et underskudd på kr 8 040 894. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Arendal kommunale pensjonskasse per 31. desember 2012 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Arendal, 18. mars 2013
For Agder-Team Revisjon AS

Inge Vidar Frivoll
Registrert revisor

Aktuarberetning

Til styret i Arendal kommunale pensjonskasse!

Aktuaren skal sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har aktuaren vurdert den forsikringstekniske status for pensjonskassen pr. 31.12.2012.

For de forsikringstekniske beregningene er det regnet med diskonteringsrente 3,0 % p.a. for premiereserve som stammer fra premier som er påløpt til og med 2011 og 2,5 % p.a. for premiereserve fra senere premie, og det er ikke gjort eksplisitte forutsetninger om fremtidig regulering av lønn og G.

Forutsetninger om dødelighet og uførhet ble endret ved innføring av nytt beregningsgrunnlag med virkning fra 2009. Uføregrunnlaget har vist seg å ha store sikkerhetsmarginer både i 2011 og i 2012. Med virkning fra 2014 innfører pensjonskassen et nytt dødelighetsgrunnlag. Bakgrunnen er økt og antatt fortsatt økende levetid, og det nye grunnlaget vil medføre økt avsetningsbehov for sikring av pensjonskassens påløpte pensjonsforpliktelser. Ut fra foreløpige beregninger kan det grovt anslås at pensjonskassens premiereserve vil øke med i overkant av 6 % ved innføring av det nye dødelighetsgrunnlaget. Det forutsettes at minst 20% av økt avsetning skal dekkes av pensjonskassens egenkapital. Utover dette kan finansiering skje ved disponering av overskudd først for regnskapsårene 2012 og 2013 og deretter ved en opptrappingsplan 2014-2018 som skal godkjennes av Finanstilsynet.

I premiereserve (inklusive erstatningsavsetning og eksklusive administrasjonsreserve) og premiefond er det til sammen avsatt 1.571.082 tusen kroner, som gir en dekningsgrad i forhold til verdien av de påløpte pensjonsforpliktelser lik 95,0 %. Minstekravet til forsikringsmessig dekning i henhold til opptrappingsplanen er 90,5% og pensjonskassen har med dette et forsprang på 3,5 % i forhold til opptrappingsplanen. Utover dette er det i forsikringsfondet også avsatt administrasjonsreserve med 38.620 tusen kroner.

Pensjonskassens samlede driftsresultat før avsetninger og etter belastning av skattekostnad for 2012 er 34.813 tusen kroner. Driftsresultatet i kollektivporteføljen ("teknisk regnskap") er gjort opp med et overskudd på omkring 41.183 tusen kroner hvorav 25.712 tusen kroner er avsatt som forhåndsreservering for økt avsetning knyttet til økt levetid, 17.142 tusen kroner er tilført premiefondet og 1.671 tusen kroner er belastet egenkapitalen. Overskuddet fremkommer etter oppskrivning av kursreguleringsfondet med 66.021 tusen kroner. Driftsresultatet i selskapsporteføljen ("ikke-teknisk regnskap"), etter belastning av skattekostnad, ble negativt og utgjorde -6.370 tusen kroner. Dette er i sin helhet belastet egenkapitalen. I balansen er det avsatt til sammen 35.653 tusen kroner som forpliktelser ved skatt, hvorav 4.304 tusen kroner som betalbar skatt og 31.349 tusen kroner som utsatt skatt.

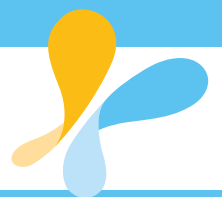
Ved premiefastsettelsen for 2013 er det tatt utgangspunkt i en beregnet premiekostnad på 16,84 % (14,84 % + 2%) av pensjonsgrunnlaget. Med vel 125 millioner kroner i eiendomsverdier som nå er overført premiefondet vil den løpende årlige premiebetalingen for 5-års perioden 2011-2015 kunne settes 25 millioner kroner lavere enn det som ellers ville vært nødvendig. For 2013 tilsvarer dette en reduksjon i betalbar premie på inntil 3,0 % av pensjonsgrunnlaget. I tillegg til den forskuddsberegnete premien vil det være behov for en "budsjettmessig beredskap" for reguleringspremie, som med antatt regulering på 4,5 % kan anslås å utgjøre omkring 8,5 % av pensjonsgrunnlaget. Den faktiske reguleringskostnaden vil være kjent først når lønns- og G-reguleringen er gjennomført og innbetalingsbehovet kan sees i sammenheng med premiefondet pr. 31.12.2012 som utgjør 47.008 tusen kroner, hvorav 25 millioner kroner reelt er forhåndsdisponert til dekning av løpende premie for 2013, og med den overordnede strategien for langsiktig finansiering av pensjonskassens påløpte og fremtidige pensjonsforpliktelser.

Oslo, 22. mars 2013

Pål Lillevold
Aktuar

ARENDAL KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

Rådhusgaten 10, Postboks 10, 4801 Arendal
www.akpensjon.no